

SÖKANDE

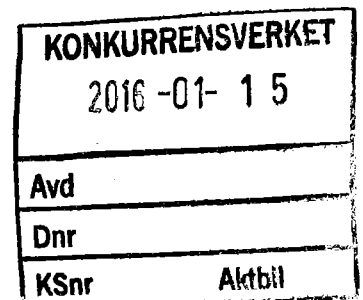
Eriksson & Lönn Bygg AB, 556839-8670
Stålvägen 6c
574 38 Vetlanda

MOTPART

Fastighets AB Linden, 556040-3189
Box 134
571 22 Nässjö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Fastighets AB Linden (Fastighets AB) genomför en upphandling, förenklat förfarande, som benämns kv. Norrhem 5 i Nässjö, ombyggnad (projekt nr P13 4912A). Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Eriksson & Lönn Bygg AB (bolaget) antagits. Bolaget har ansökt om överprövning.

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Upphandlingen avser ombyggnad av lägenheter anpassade för särskilt boende för vårdform 5 B. Objektets adress är Sturegatan 1 C-D och är beläget i kv. Norrhem 5 i Nässjö. Entreprenaden omfattar samtliga arbeten till fullt färdig anläggning innefattande: 1. byggnadsarbeten inkluderande målning och mattläggning, 2. röranläggning inkl. sprinkleranläggning, 3. luftbehandlingsanläggning inkl. styr., 4. el-teleanläggning, 5. anläggningsarbeten och 6. hissanläggning. Vidare anges bl.a. följande.

Dok.Id 177502

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

I punkten AFB.23, benämnd kompletterande förfrågningsunderlag, anges att endast skriftlig komplettering av anbudsunderlag i form av KF är bindande för beställare och anbudsgivare.

I punkten AFB.31, benämnd anbuds form och innehåll, anges bl.a. att ett anbud som inte innehåller efterfrågade uppgifter och handlingar kommer att förkastas.

I punkten AFB.32, benämnd anbudstidens utgång, anges att anbud ska vara beställaren tillhanda 2015-08-12 kl. 16.00.

I punkten AFB.34, benämnd adressering, anges bl.a. att anbudet ska skickas till beställaren enligt AFA.11 eller lämnas i Lindens reception.

I punkten AFB.53, benämnd prövning av anbud, anges bl.a. följande. Anbud med lägsta kostnad och som i övrigt uppfyller krav enligt administrativa föreskrifter kommer att antas. Erforderlig utförandetid ska anges i anbud. Se vidare AFD.45.

I punkten AFD.42, benämnd igångsättningstid, anges följande. Färdigprojektering under oktober-november 2015. Entreprenadarbetena beräknas påbörjas under november-december månad 2015.

I punkten AFD.45, benämnd färdigställandetider, anges att entreprenaden i sin helhet ska vara färdigställd under juni månad 2016.

I KF-1, benämnd kompletterande uppgifter, anges att Fastighets AB har beslutat förlänga anbudstiden till 2015-09-09 kl. 16.00.

YRKANDEN

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att Nässjö Bygg AB:s anbud ska förkastas.

Fastighets AB anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Fastighets AB förlängde den 25 juni 2015 enligt KF-1 anbudstiden till den 9 september 2015 kl. 16.00. Nässjö Bygg AB (tilldelad entreprenör) lämnade inte in sitt anbud inom föreskriven tid. Enligt hörsägen efterfrågade Nässjö Bygg AB samma kväll offerter från underentreprenörer. Bolaget har efterfrågat bevis på datum och tid då anbuderna lämnats in. Fastighets AB har dock endast kunnat redovisa datum och tid när anbuderna öppnades. Fastighets AB öppnade de tre inkomna anbuderna den 10 september 2015 kl. 14.50, kl. 14.52 och kl. 14.54. Det saknas bevis för att Nässjö Bygg AB:s anbud inkom i rätt tid. Fastighets AB har, genom att tilldela Nässjö Bygg AB entreprenaden trots att KF-1 inte följts, handlat i strid med principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. Fastighets AB har även handlat i strid med dessa principer genom att anbuderna inte diarieförts med datum och tid när de lämnades in. Om bolaget hade getts samma förutsättningar som Nässjö Bygg AB hade anbudssumman kunnat se annorlunda ut.

Enligt punkten AFB.53 i förfrågningsunderlaget ska erforderlig utförandetid anges i anbudet. Nässjö Bygg AB har dock i sitt anbud inte angett någon utförandetid. I punkten ABF.31 i förfrågningsunderlaget anges att ett anbud

som inte innehåller efterfrågade uppgifter och handlingar kommer att förkastas. Nässjö Bygg AB:s anbud innehåller inte efterfrågad uppgift om utförandetid och ska därför förkastas.

Fastighets AB är ett dotterbolag till Nässjö kommun. Nässjö kommun har nyligen valt att förkasta anbud från Nässjö Bygg AB eftersom ett flertal av deras projekt försenats med viteskrav som följd. Genom att Fastighets AB, trots denna vetskap om försenade byggprojekt, ändå tilldelat Nässjö Bygg AB entreprenaden har social hänsyn enligt 1 kap. 9 a § LOU inte beaktats.

Fastighets AB

Det har funnits möjlighet för anbudsgivare att lämna anbud i kundtjänsten, i brevlådan och via ordinarie postgång. Fastighets AB:s brevlåda töms en gång per dag, vilket sker på morgonen. Nässjö Bygg AB:s anbud låg i brevlådan vid tömning morgonen den 10 september 2015. Det har därför funnits anledning att utgå från att anbudet lämnats i rätt tid.

Nässjö Bygg AB har i sitt anbud utan reservationer accepterat samtliga krav i förfrågningsunderlaget. Detta innebär att Nässjö Bygg AB accepterat den färdigställandetid som anges i förfrågningsunderlaget. Nässjö Bygg AB:s anbud uppfyller därmed kravet i punkten AFB.53 i förfrågningsunderlaget.

Det saknas koppling mellan det bolaget gör gällande d.v.s. att flera av Nässjö Bygg AB:s byggprojekt försenats och beaktande av social hänsyn enligt 1 kap. 9 a § LOU. Nässjö Bygg AB har skött tidigare uppdrag på ett korrekt sätt.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 1 kap. 9 a § LOU anges att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och social hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta.

I 16 kap. 4 § LOU anges att allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får överpröva en upphandling.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har gjort gällande att Nässjö Bygg AB:s anbud lämnats in för sent. Det är i målet ostridigt att en leverantörs anbud enligt förfrågningsunderla-

get med komplettering ska ha inkommit senast den 9 september 2015 kl. 16.00. Fastighets AB har anfört att Nässjö Bygg AB:s anbud funnits i brevlådan vid tömning morgonen den 10 september 2015 och att det därför saknats anledning att utgå från att anbudet inte lämnats i rätt tid. Det har inte framkommit skäl att ifrågasätta dessa uppgifter. Bolaget har inte företett något som visar att Nässjö Bygg AB:s anbud inte inkommit i rätt tid. Bolaget har därmed inte förmått göra sannolikt att Nässjö Bygg AB lämnat sitt anbud för sent. Den omständigheten att anbuden inte diarieförts med datum och tid vid inlämnandet medför inte annan bedömning. Nässjö Bygg AB:s anbud kan på denna grund inte förkastas.

Bolaget har vidare gjort gällande att Nässjö Bygg AB:s anbud saknar obligatorisk uppgift om utförandetid. Det är i målet ostridigt att det av förfrågningsunderlaget framgår att uppgifter om utförandetid ska anges i anbud. Det är vidare ostridigt att Nässjö Bygg AB i anbudet inte lämnat sådan uppgift. En uppgift som diskvalificerar en leverantör måste dock vara relevant för aktuell upphandling och rimligen inte vara av oväsentlig betydelse (jfr Kamrättens i Stockholm dom den 28 augusti 2012 i mål nr 2391-12). Eftersom uppgift om igångsättnings- och färdigställandetid framgår redan av förfrågningsunderlaget kan sådan uppgift om utförandetid i anbudet inte anses vara av väsentlig betydelse. Förvaltningsrätten anser dessutom att Nässjö Bygg AB, redan genom att lämna anbud, får anses ha accepterat förfrågningsunderlagets ram. Nässjö Bygg AB:s anbud kan inte på denna grund förkastas.

Förvaltningsrätten anser vidare att det som bolaget anfört om att Nässjö Bygg AB, avseende andra projekt, inte uppfyllt sina uppdrag i tid och därigenom förorsakat kostnader, inte medför att Fastighets AB handlat i strid med 1 kap. 9 a § LOU. Nässjö Bygg AB:s anbud kan inte heller på denna grund förkastas.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att de omständigheter som bolaget åberopat inte medför att Fastighets AB handlat i strid med de unionsrättsliga principerna enligt 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag genom att tilldela Nässjö Bygg AB kontraktet. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger således inte och bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Annette Spjuth

Föredragande har varit David Film.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.